

TEDENSKA SLIKE

Štev. 20.

V LJUBLJANI, v sredo 19. maja 1915.

Leto II.



Zmagovito prodiranje naše armade v Galiciji: Ujeli so nad 143.500 Rusov, 100 topov in 350 strojnih pušk. Slika kaže prizor, ko se oddelek Rusov udaja našim četam.

Manica Komanova:

K birmi...

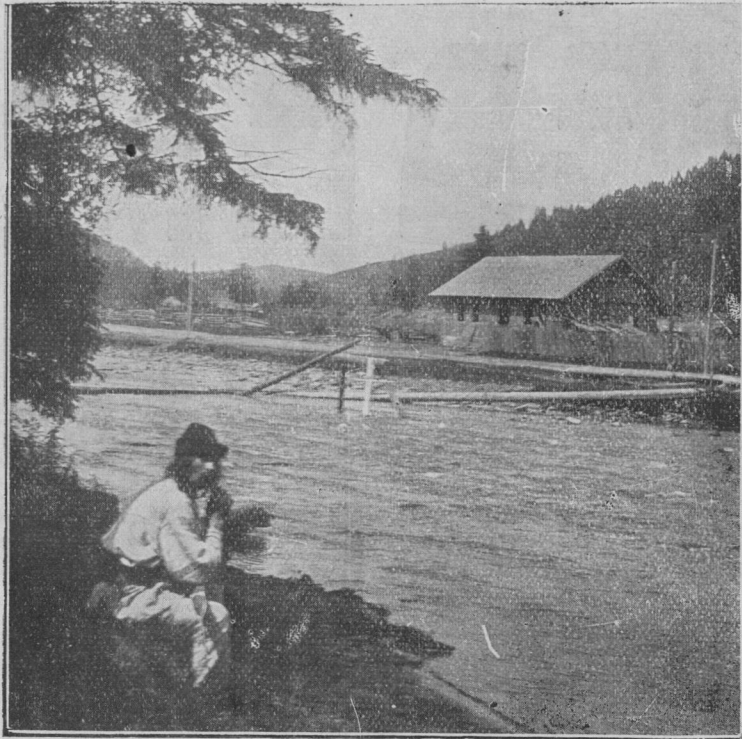
„K birmi pojdeš, vnuček mili,
spremljaj moj te blagoslov!
Moli vroče, da se atek
skoro vrne spet domov!

Trideset je let minulo
ko i on je birman bil...
kdo bi mislil, da na polju
bojnem se bo kdaj boril...“

Sluša deda vnuček mali
in oči mu zaiskre,
v čustvih svetih preiskreno
mlado mu vzkipi srce:

„Čakaj, čakaj, ljubi dedek,
ko spet nekaj let miní,
jaz za dom boril se bodem,
kot se atek zdaj bori.“

Nasmehlja se dedek sivi:
„Vse zgodi se še lahko,
ali jaz tedaj že davno
spaval bodem pod zemljo!“



Krajina ob Prutu: Hucul ob Prutu v Vzhodnji Galiciji,
kjer se vrše boji.

Manica Komanova:

Binkoštna rosa.

Binkoštna nedelja!

Ko gledam srečne birmance, ki z blaženstva polnimi obrazi hodijo poleg svojih darežljivih botrčkov, oblagodarjeni s polnimi robci sladkih piškotov, uhaja mi spomin daleč nazaj na moja srečna otroška leta, na oni presrečni dan, ko sem se tudi jaz krivila pod težo z „vsem najboljšim“ napolnjenega robca in sem kar po glavnem mestnem trgu igrala na svoje orglice tako nebeško ubrane melodije, da je bila botra primorana, vzeti mi milodoneči instrument.

Spominjam se pa obenem tudi svoje pokojne tete, Vrbanove Špele, ki mi je večkrat pripovedovala sledečo pravljico:

Služil je svoje dni pri nekem kmetu ubog pastirček, ki ga je kmet kot siroto iz usmiljenja vzel k sebi. Komaj je bil deček šest let star, je moral že pasti ovce.

Ker je imel na sebi slabo, raztrgano obleko, je v mrzlih jutrih tako prezebal, da je kar drgetal.

Ko je bil pastirček v osmem letu, mu je kmet iskal botra, da bi šel z njim k birmi. Toda nihče se ni hotel usmiliti sirotka, ker se je vsakomur zdel presiromašen.

Ves potr se je vračal kmet domov in je povedal dečku, da mu ne more nikjer najti botra.

Pastirček je zajokal, da bi se kmenu usmilil, a kmet ga je tolažil, češ: je že tako božja volja.

Napočila je binkoštna nedelja. Da ne bi nesrečni pastirček gledal sovrstnikov, ki so se peljali k birmi, je tisto jutro nenavadno zgodaj vstal in še predno se je jelo svitati, je gnal svojo čredo na pašo.

Ko je dospel z ovčicami v goro, je bil še popolnoma mrak. Še celo ovčkam se je zdelo prezgodaj in namesto da bi se

pričele pasti, so polegle vse okrog pastirčka v travo.

Deček se je pa vrgel na tla in jokal... jokal...! Da zaradi prevelike revščine niti k birmi ne more, ne, to mu je bilo preveč.

Silni jok ga je utrudil, in posilil ga je spanec.

Imel je lepe sanje. Videl je pred seboj v zlatu se lesketajočega angela, ki mu je rekel prijazno:

„Čemu si otožen in čemu obupavaš, dečko moj? Vedi, da čim bolj te zaničuje hudobni svet, tem skrbneje čuva nad teboj božje oko. Vstani in umij se s svežo roso, da boš čist na duši in telesu, kajti danes prejmeš zakrament svete birme!“

Angel je izginil, in pastirček se je zbudil. Začudeno se je oziral krog sebe in premišljeval sanje.

„Ubogati hočem angelovo povelje,“ si misli deček in urno skoči iz kroga svojih ovčic, skloni se in hiti z ročicami ožemati

takoj zaobrnil čredo proti domu.

Med potjo je gospod zvedel od dečka vso njegovo žalostno usodo. Zasmilil se mu je v srce in sklenil je, da mu pomaga do boljše bodočnosti.

Pastirčkov gospodar se je kar zavzel, ko je zagledal v tem času prihajati svojo čredo domov.

A gospod je urno vzel iz svoje listnice desetak ter ga podaril začudenemu kmetu rekoč:

„Oče, poiščite mi voznika, da se z vašim pastirčkom popeljeva k birmi. Jaz mu hočem biti boter in obdarim ga mnogo bolje, nego bi ga bili vsi oni oholeži, katere ste vi zaman prosili.“

Kmet je hitro našel voznika in srečni pastirček se je kmalu nato odpeljal s svojim blagodušnim botrom v bližnje mesto k birmi.

Kdo popiše veselje birmancevo, ko je boter tako sijajno izpolnil svojo obljubo ter



Naši in nemški vojaki na maršu v zahodnji Galiciji za bežečimi Rusi.

mrzlo roso, ter si ž njo umivati obrazek. V tem trenutku je pa pričelo v farni cerkvi pritrkovati k zornicam. Dečku je postalo tako milo pri scu, da bi bil najlažje zopet zaihtel.

Toda, kaj je to?

mu kupil vsega, česar mu je le pozelelo njegovo mlado srce!

A ne samo to. Gospod je vzel potem dečka s seboj na svoja posestva, hoteč ga kaj koristnega izučiti, ter mu s tem pomagati do boljše bodočnosti.

Deček je bil svojemu dobrotniku srčno hvaležen. Učil se je pridno in bil vedno zelo ubogljiv.

Gospod je imel vedno večje zaupanje in ljubezen do svojega rejenca. Ker ni imel nikogar, je zapustil ob svoji smrti, svojemu birmancu, nekdanjemu pastirčku, vse svoje ogromno premoženje.

* * *

Koliko je na tej pravljici resnice, mi seveda ni znano. Res pa je, da je v okolišu Št. Vida in tja gori proti Kranju še sedaj zelo ukoreninjena navada, da na binkoštno nedeljo zjutraj, ko začne k zornicam pritrkovati, vstaja iz tople postelje staro in mlado ter hiti ven na prosto, da si umije z roso obraz in roke, trdno verujoč, da „binkoštna rosa“ prinaša vsakomur, kdor se ž njo umije, srečo in blagostanje.

Garibaldi.

Garibaldi ima po Italiji mnogo dobrih, a še več slabih spomenikov. Rojen leta 1807. v Nici, je postal mornar ter prostovoljec v Mazzinijevi vojski proti Savojskemu. Moral je bežati v južno Ameriko, odkoder se je vrnil s prostovoljci na pomoč sardinskemu kralju Karlu Albertu proti našemu Radeckemu. Maršal Radecky pa ga je večkrat pogнал v beg, in Garibaldi se je moral skrivati po hribih in v Švici. A pri Varese in Comu je imel srečo ter je dosegel uspehe. Postal je zato najbolj popularen mož. Dne 6. maja 1860 se je v Genovi s 1067 prostovoljci vkrcal na dve ladji ter se odpeljal osvoboditi Sicilijo, kar se mu je tudi hitro posrečilo. Dosegel je zapored zmago za zmago in vzel Palermo, Mesino in Neapol. Vsi tuji laški vladarji so se morali umakniti s svojih prestolov, in Viktor Emanuel je postal kralj združene Italije.

Tudi vojne l. 1870. se je udeležil Garibaldi na francoski strani proti Nemcem; a nemški general Werden ga je premagal 26. novembra pri Pasquesu blizu Lijona in

Dne 2. julija 1871. je imel kralj Viktor Emanuel slovesni vhod v Rim, ki je s tem postal glavno mesto združene Italije, za katero se je boril Garibaldi skoraj vse življenje, večkrat celo proti željam svojega vladarja. Zato ima v Italiji nešteto spomenikov. Dne 2. julija leta 1882. je Garibaldi umrl na svojem otoku Caprera.

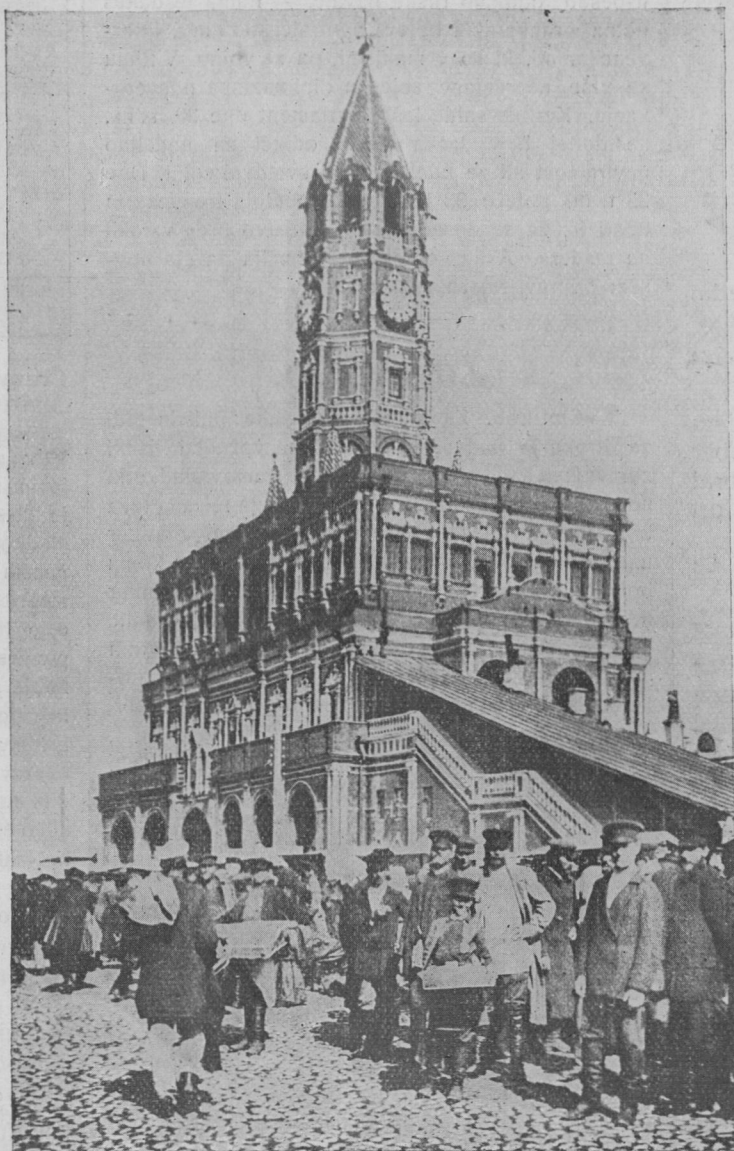
V Quartu blizu Genove so odkrili dne 5. t. m. nov, velik, baje lep Garibaldijev

čudnootožno v takt glas narodne pesmi. Muslimanski verniki so imeli v odmoru najrajši družbo zase ter so se dali posebej slikati. V svoji sredi imajo tudi cipelarja (črevljarja). Ne da bi videli grozoto vojne, so vendar imeli izgubo; umrl je rojak Mitar Kokanović po imenu, ki je izdihnil nagle smrti, menda na srčni kapi, zapustivši da-leč na jugu svojo ženo s številno deco. Britko so ga obžalovali sorojaki, ker mu ni bilo dano umreti doma na rodni grudi! Pred odhodom iz Beljaka so jih spravili vse v bolnišnico, kjer so jim zamenili perilo in obleko. Bilo je treba s silo vzeti muslimancem njih pokrivala z glave, ko so jih strigli, ker jih snemajo sami le pred „Bogom in carjem“!

† Franc Krulc,

rojen l. 1889. v moravški župniji v vasi Gaberje in je služil pri 17. pešpolku. Padel je na bojišču dne 16. oktobra l. l. pri kraju Wolczadolna v Galiciji. Blagi Francelj, spavaj sladko v tuji

zemlji, kjer si junaško dal življenje za cesarja in domovino! Blagi pokojnik je bil splošno priljubljen med prijatelji in občani vsled svojega mirnega in odkritega značaja. Slava vrlemu junaku!



Stolp Suharevov v Moskvi.

Stolp Suharevov.

Poleg Kremlja ni nobeno poslopje v Moskvi popularnejše kakor stolp Suharevov. Ta stolp je dal zgraditi car Peter Veliki v 17. stoletju na prostoru nekdanjih mestnih vrat. Skozi stolp vodi široka Mješčanskaja cesta. Car je hotel s tem stolpom ovekovečiti spomin Lovrenca Pankracijeviča Suhareva, polkovnika edinega polka strelcev, ki so ostali carju zvesti, ko je princesa Sofija skovala nevarno zaroto. Vse zarotnike je dal car obesiti, zvesti polk pa je nagradil in ga ovekovečil s tem spomenikom ogromne veličine. Stolp je zgrajen v lombardsko-gotskem slogu in spominja na magistrat v Amsterdamu. To poslopje je bilo neko dobo mornarska šola, nato kolegij admiralitete, od l. 1806. pa je središče moskovskega vodovoda. Osmerokotni stolp je 65 m visok.

Črnovojniki iz Bosne.

Sredi pretekle zime so došli v Beljak na Koroškem črnovojniški Bošnjaki, večinoma iz krajev, ki meje na Srbijo, kolikor jih je zmognih za vojniška dela ali orožje. Bili so pravoslavne ali mohamedanske vere. V restavraciji in v sosednjem poslopiju nastanjeni, so imeli prav mnogo radovednih gledalcev, kadar so se vežbali na dvorišču. V odmoru med vežbanjem so včasih zaplesali svoj narodno-običajni ples „kolo“ ter se držali za rame; v sredino zunanega kola je še stopilo drugo kolo, plesajoče v nasprotni smeri. Namesto godbe domačega guslarja je drhtel polzamolklo in



Ribiške ladje, ki so pribežale na angleško obrežje, ker se boje nemških podmorskih čolnov.

razgнал Garibaldijeve „franktirerje smrti“, „kor maščevanja“ in „izgubljene otroke Rhone“, kakor jih je stari romantik imenoval. Toda že 21. januarja 1871. je zbral vztrajni Garibaldi razbežano svojo armado. Kmalu pa je umaknil svoj kor v Lyon.

spomenik v spomin na dan 6. maja 1860, ko je odplul Garibaldi s svojimi 1000 prostovoljci na Sicilijo. Slavnosti so se udeležili zastopniki vse Italije.



Črnovojniki iz Bosne v Beljaku: Narodni ples „Kelo“.

† Ignacij Bahovec

iz Male Račne pri Kopanju je v 24. letu padel v Galiciji. Bil je kmečki sin, dober Slovenec. Zdaj je moral tudi njegov brat Tone na bojišče, tako da sta ostali pri obupanah starših le še dve mlajši hčeri.

Minoli teden.

Poraz Rusov v Zah. Galiciji se kaže vsak dan večji. Rusi se umikajo že na Jaroslav, Przemysl in Chyrov in naše vojske so osvojile že skoraj vso osrednjo Galicijo; Dynow, Sanok, Lisko in Rzeszow so že v naši posesti. Rusi pa se umikajo tudi iz vseh Karpotov ter so jih zapustili skoraj do prelaza Užok. V jugozahodni Galiciji pa se vrše ostri boji; Rusi so vdrli čez Dnjestr na Horodenko ter so zasedli mesto Zaleszczyki. Rusi pa so se umaknili na južnem Poljskem ob Nidi ter jih zasledujejo naše in zaveznikove čete na vzhod. Kmalu bodo dosegli reko Sanok in morda se začne zopet obleganje Przemysla. Generalni polkovnik Mackensen se že bliža tej trdnjavi. Zmaga naših in nemških čet je čudovita in velikanska; od 1. maja je bilo doslej ujetih že okoli 143.500 Rusov in zaplenjenih 100 topov ter 350 strojnih pušk. Vrhu tega so izgubili Rusi skladišča orožja in vojne opreme, streliva in živil. Severno Visle so naše čete zavzele Stopnico, nemške pa Kielce. Vzhodno Užoka so vdrlle naše čete do blizu Turke in derejo v Skole. Na severnem Poljskem se vrše med Nemci in Rusi ljute borbe in so zlasti boji za mesto Šavle zelo različnega uspeha. — V Belgiji se vrše besni boji za Ypern, ki ga še drže Angleži. Izgube so velike. — Tudi Francozi so začeli med Maaso in Mozelo z novo ofenzivo. Uspehi se menjavajo, a položaj je v splošnem neizpremenjen. Pri Arrasu se vrši strašna bitka. Pri Neuville in Garency so osvojile francoske čete najbolj sprednje nemške jarke ter so pri Ablainu napredovale. Toda te znatne francoske uspehe so Nemci na drugih točkah zopet poravnali, tako da so Nemci vendarle na boljšem. — V Bukovini, zlasti ob mejah, se vrše novi boji z Rusi. — V Dardanelah se ni zgodilo nič važnega, dasi se boji nadaljujejo z morja in



Otvoritev mestne vojne pekarnice v Ljubljani na Marije Terezije cesti: Razdeljevanje kruha.

na kopnem. Tudi na Kavkaškem ni mirno, a Turki uspešno odbijajo ruske navale. — Italija je danes polna strankarskih bojev; neutralci so za mir, intervencionisti, ki so v manjšini, pa za vojno. V Rimu se vrše neprestane seje in diplomatska posvetovanja. Ker se snide laški parlament dne 20. t. m., se dotlej baje laška vlada odloči za nadaljno nevtralnost ali za udeležbo pri svetovni vojni. Dne 20 t. m. poteče 33 let, odkar obstoja trozveza in upati je, da se dosedanje prijateljstvo brez vzroka ne razdere. Avstro-ogrška in Nemčija pa sta povsem pripravljene za vsak slučaj.

Zdravstvo.

Sladkor. Za slabotne in suhe ljudi in tudi za otroke je sladkor velike redilne važnosti. Neki zdravnik je dajal bolnikom 50—300 gramov sladkorja na dan. Že v enem tednu se je zvišala telesna teža bolnikovega telesa za poldrug kilogram. Sladkor uživamo lahko na tešče, po obedu, kakor komu bolje prija. Zelo redilno je mleko s sladkorjem. Komur ne ugaja sladki okus, lahko pridene nekoliko kimlja. Na potovanju, na vojaških vajah, na napornih gorskih potih je sladkor dober tovariš. V rusko-japonski vojni so imeli vojaki vedno pri sebi sladkor. Mnogim se zdi potratnost, uporabljati več sladkorja, kakor ga potrebujemo za kavo in čaj; toda v hišah, kjer ga porabijo dosti, so ljudje krepki in rejni. Sladkor jesti se zdi pri nas nemoško, vleči vase



† Nace Bahovec, padel na severnem bojišču.

škodljivi tobakov dim pa je sicer moško, ali jako škodljivo. V današnjem času je sladkor posebno važno redilno sredstvo, ki nam nadomešča kruh. Dokler imamo dovolj sladkorja, se nam ni bati lakote. Želeti bi samo bilo, da se zniža cena sladkorju. Seveda govorimo o navadnem sladkorju, kakoršnega devamo v kavo. Barvane sladkarije pa so otrokom in odraslim strup. Pri kupovanju sladkorčkov izberi vselej nebarvane. Medeni, limonovi, ječmenovi, smrekovi, kašujevi in trpotčevi sladkorčki so najbolj priporočljivi. Za kašelj in grlo so zelo dobri z mentolom namešani sladkorčki, ki desinficirajo grlo. Izvrsten je kandis ali kandiran sladkor. Seveda je treba pri uživanju sladkorja imeti pravo mero. Sladkosnedi ljudje, ki se žive skoraj od samih sladkarij, so slabotni in bolehn.

Radič je pri nas precej neznana zelenjava, dasi je njegovo uživanje zdravju prav koristno. Njegovo pridelovanje ne zahteva dosti truda in stroškov. Okoli Gorice in Trsta so cele njive radiča. Ker se moramo letos sprijazniti s polento, bi bilo dobro, da se поблиže spoznamo tudi z radičem, ki se prav dobro poda k polenti. Radič upliva izborna na prebavo in kri in je sploh dosti bolj zdrav kot navadna solata. Mlad radič ni trd; treba ga je porezati, potem je vedno mlad, mehak. Zelo je dober radič, ki ima okroglaste, vedno zelene liste. So pa tudi še druge vrste radiča. Radič se lahko seje v jeseni ali spomladi; za mrz in dež ni občutljiv. Star radič lahko pripravimo kakor špinaco, ali ga zabelimo z oljem, raztopljeno slanino in kisom; trde niti je treba iztrebiti. Lahki jedo radič skoraj pri vsakem obedu.

Kajenje z brinjem ali sladkorjem je jako koristno. Prof. Trilbert na Pasteurjevem zavodu v Parizu je dognal, da zamori para, ki se razvija pri



Črnovojniki iz Bosne v Beljaku: Skupina mohamedancev.

kajenju s sladkorjem, različne bolezni. S sladkorjem dimom je zamoril bacile kolere, legarja in jetike. Meso, ki že nekoliko diši, se popravi v sladkorjevem dimu. Kajenje ali podkajenje je pri našem ljudstvu zelo v navadi. Kadi se z različnimi stvarmi, podkadi se glava ali posamezen del telesa, celo telo, obleka, perilo, postelja. Mati podkadi plence, da bi ne škodil otroku mrak. Če koga bole zobje ali če ima nahod, si podkadi glavo z orehovo luščino. Dim žgane kave baje tudi prežene nahod, brinjev dim je dober zoper trganje, dim smole ozdravi pljuča, lavorjev dim ustavi krče, belenov dim pomaga za naduho. Res je, da nam dim tovarn silno škoduje; dim zdravilnih snovi pa nam nasprotno lahko zelo koristi. Že naši pradedje so cenili brinje in njegov dim, in tudi še danes ima veliko veljavo.

G. W. Appleton :

19. nadaljevanje.

Žrtev zarote.

Roman.

Sedaj sva se pripeljala na kolodvor. Kmalu sva sedela v vlaku. Po poti se mi je vkljub neznosnim skrbem za Marcelo vsiljevala misel, ki se mi je v mirnejših trenutkih že parkrat porajala in me je vznemirjala. Ni mi dalo, da bi ne izpregovoril o tem s svojim zvestim prijateljem.

„Še nekaj družega me teži, Charley,“ sem začel, „namreč denarno vprašanje. Tale stvar me more še prav mnogo veljati, hkratu pa gre z mojo prakso vedno bolj navzdol. Moji bolniki so izgubili zaupanje vame, in Gregory še ni sposoben, da bi me mogel nadomestiti. Vkljub temu pa čutim, da pustim raje vse, naj gre svojo pot, samo da pridobim Marcelo. Imenuj to slabost, blaznost ali kakor hočeš.“

„Ljubezen, ljubezen — dragec,“ je odgovoril Mortimer.

„Seveda, to je. Če si ne priborim Marcela, ne bo zame več solnca na svetu. Strt, uničen bom — za vse življenje.“



† Fran Krulc, padel na severnem bojišču in njegov prijatelj (sedeč), ki se še bojuje v Galiciji.



Z južnega bojišča: Grobovi padlih junakov ob Drini.

„Ali, prosim te,“ me je miril Mortimer ter me ljubeznivo potrepal po hrbtu, „solnce prav gotovo zopet posije, našel boš Marcelo. Vendar ne bomo pustili, da bi propal tak vrl in vesel dečko, kakoršen si ti; ne, to ne sme biti, ljubi moj! Glavo pokonci in k vragu z vsemi skrbmi in denarnimi vprašanji!“

„Vseeno ni tako lahko prepustiti denarno vprašanje kar vragu,“ sem odvrnil prisiljeno smeje se, — „posebno še, ker nimam od tete ničesar več pričakovati. Včasih res ne vem, kako bi se prebil skozi vse te težkoče in ovire.“

„Ti neumni, stari Ted,“ je odgovoril na to moj tovariš, „ali nimaš starega, dobrega prijatelja, Charleya Mortimerja? Kaj ne postane ta tvoj prijatelj v kratkem tvoj svak zaradi iste strasti, ki dela sedaj tebi tolike skrbi? In ali nima ta človek v banki naložene male svotice, kakih tisoč funtov, ki so ti vedno na razpolago?“ je dejal. „Proč s takimi nepotrebni muhami, ti stari pesimist! Glej, sva že v Richmondu! Sedaj pa napravi vesel obraz, — že zaradi Helene; pokaži jej zopet enkrat, da ima brata, ki ne podleže, četudi sta se morda zaprisegla nebo in peklo proti njemu, — dokler se je še možno boriti za ljubico.“

Tako razvedriti in navdušiti res ni kmalu kdo znal človeka kakor Charley Mortimer; vstopil sem bil onega večera vesel in dobre volje v naš mali salon.

Tudi Helenin obraz je bil jasen in vesel. Bila ni sama. Tikoma pri njej je sedela — Lucy Belton. Koliko je bilo moje začudenje!

Kakor da je priletel angel iz nebes med nas. Kako sem se vzradostil tega poseta! Lucy Belton, ta nam more povedati kaj gotovega in zanesljivega o moji ubogi Marceli, sem si dejal.

In zvedeli smo, da je bila Marcela res hči Emanuela Garcia. Njena mati je zgodaj umrla in oče se ni iznova oženil. Zato je odgojila deklico Garcijevo sestra, udova, fina, ugledna dama, ki je igrala veliko

ulogo v družbi v San Francisku. Marcelin oče se je oglašil prav redkokdaj in le mimogrede v tem zlatem mestu, prebival je večinoma na svojih posestvih v Mehiki in v Nevadi. V San Francisku se je seznanila z Marcelo Lucy Beltonova, ki je bila par let starejša in je bila iz ugledne, dasi ne baš premožne hiše. Postali sta si najboljši prijateljici.

Ko je pred nekaj leti umrla Marcelina teta, se je morala deklica na izrečno željo svojega očeta preseliti v Nevado. Toda vajena velikomestnega življenja, se je Marcela v pusti samoti strašno dolgočasila in kmalu je pisala prijateljici dolgo, otožno pismo, v katerem jo je z očetovim privoljenjem prosila, naj vendar pride takoj k njej.

Lucy Beltonova je prejela že takoj prve dni svojega bivanja v Garcijevi hiši vtisk, kakor da vlada tu nekak tajinstven strah. Vse je bilo pod strogim nadzorstvom, in bilo je videti, da tudi Garcia sam ni brez bojazni in mračnih slutenj. Potem je prišlo nekega dne več oboroženih mož. Garcia se je z njimi v svoji sobi jako burno razgovarjal, nakar so ti ljudje mirno zopet odjezdili. Po tem dogodku je bil Garcia kakor premenjen. Proti svoji navadi je z dekletoma pri obedu živahno, skoraj veselo kramljajal, nato ju je prosil, naj prideta v njegovo sobo, ker jima ima povedati in



Z južnega bojišča: Mesarji - Slovenci — pripravljajo ovčetine za kuho.

to ni dandanes nič nenavadnega več in ni prav nič nevarno.“

Marcela je bila vesela, da more ostaviti ta neprijetni kraj, zato je z radostjo privolila, in Lucy seveda tudi. Garcia ju je takoj natančno in obširno podučil, kako se imata vesti ter ju je prosil, naj čim preje pripravita svoje stvari, ker bo treba v par urah že odpotovati. Pozneje je dal Marceli zavitek z denarjem in neko pisanje ter jej je strogo zabičil, naj odda obe pismi osebno nekemu doktorju Edvardu Williamsu v Jer-



Nabiralci kovin v Cerknem na Goriškem. (Fot. M. Podgornik.)

predlagati nekaj jako zanimivega. Presenečeni sta mu sledili, in ko je zaprl vrata za njima, je vprašal:

„Ali bi bili pripravljene potovati po nekem mojem naročilu na Angleško? Saj

nejevi bolnišnici v Londonu. Potem jej je vročil še denar za potovanje in pa list za nekega prijatelja v San Francisku in je dekletoma toplo priporočal, naj ne dovolita, da bi se jima na poti kak tujec preveč približal.

O polnoči sta se že odpeljali v zaprtem vozu, ki sta ga spremljala dva oborožena jezdeca, proti Carson City. Ko se je začelo daniti, pa sta se že vozili z brzovlakom proti San Francisku. Tukaj je očetov prijatelj ukrenil vse potrebno in je deklicama preskrbel vozne listke za vlak in parnik.

Do tu se je vršilo vse brez kakoršnih koli zaprek. Šele na kolodvoru, ko ju je spremlil očetov prijatelj v posebni oddelek, se je začela čudna dogodba, o kateri takrat seveda še nista vedeli, kakšne posledice bode imela. (Dalje prihodnjič.)

Radi tehničnih zaprek — vsled vpklica k vojakom primanjkuje stavcev — smo morali **začasno** obseg lista skrajšati na 8 strani. — P. n. naročnike prosimo, da potrpe, ker kakor hitro bo mogoče, **nadomestimo** izpadlo. Prosimo, uvažujte tudi, da se je tekom vojne vse — papir, klišeji itd. zelo **podražilo** in so morali tudi drugi listi skrajšati svoj obseg. Ostanite nam torej zvesti!



Ranjeni ujeti Rusi v bolnici v Celovcu.

Pogreša se od 16. septembra leta 1914. **Franc Porenta**, korporal 10. stotn. 17. pešpolka, vojna pošta 32. Kdor kaj ve o njem, se prosi, naj sporoči proti odškodnini na naslov: **Ana Skriba**, Podnart Gorenjsko. — Prihodnjič priobčimo sliko pogrešanega.

Zajamčen uspeh, drugače denar nazaj

Zdravniška izjava o izvrstnem vplivu.

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite

med. dr. A. Rixovo prsno kremo

oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 3.—, velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 8.— Kosm. Dr. A. Rix Laborat, Dunaj IX., Berggasse 17/O. Razpošilja se strogo diskretno. Žaloga v Ljubljani: Lekarna „pri Zlatem Jelenu, parfumerija A. Kanc in drogerija „Adrija“.



Cena: 25 3/8 l steklenic 5 K, 25 1/2 l steklenic 9 K, 50 1/2 l steklenic 11 K s steklenicami in zabojem vred, ki se nazaj vzameje v račun.

V sedanjem času najzdravilnejša in najcenejša pijača je: Novi Silva vrelec pošta Guštanj, Koroško. Razpošilja se po povzetju.

POZOR!

NOVA „SILVA“ slatina močno mozira in ostane čista in dobra! Zahtevajte jo povsod! 485

Največja izbira namiznih garnitur. Najboljše švicarske vezenine.

A. ŠARC
last. Jadviga Šarc
LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 5.

Perilo za dame in gospode po meri. Najboljše platno v vseh širjavah.

Kolarske pomočnike, kovače, pleskarje za vozove in vajence sprejme za stalno proti dobremu plačilu delavnica voz Rath, Graz, Calvariengürtel 1.

509 **JABOLČNIK** iz Tolstega vrha po 26 vinarjev liter razpošilja po povzetju **A. OSET, p. Guštanj, Koroško**. Sprejemajo se tudi sodi v polnitev na postajo Spodnji Dravograd. Zelo dobra zajamčena sadna pijača.

»SLAVIJA«
VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.
451 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—
Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.304-25.
— Ividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsežkozi slov. narodno upravo.
Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.
Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljši sloves, koder postuje.
ZAVARUJE TUDI PROTI VLONU.
Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po **4³ | 4 | 0⁰** brez vsakršnega odbitka.
Stanje hranilnih vlog: **dvajset milijonov.** Rezervni zaklad: **nad 800.000 kron.**

Popolnoma varno naložen denar.

SUKNO PERILO OBLEKE ČEVLJE OSTANKE

in razno blago pošilja po najnižjih cenah
Jugoslovanska razpošiljalna
R. STERMECKI v CELJU, št. 341
Štajersko.

Zahtevajte zastojnik s slikami čez tisoče stvari. Pri naročilih iz Amerike, Nemčije in Balkana treba denar naprej poslati.

Modistka
MINKA HORVAT
Ljubljana, Stari trg 21

priliporoča cenj. damam svojo zelo povečano zalogo damskih slavnikov in otroških čepic. Popravila najfineje in najceneje.

503

Hemoroidi
(zlata žila) podaljšek debelega črevesa in njegovo obolenje. - Trajna hitra ozdravitev z dr. Littfells hemoroidnim čepom. Cena 3 K 80 h brez nadaljnjih stroškov. - Nobenih carinskih neprilip. - Grof S. piše „Vaši čepki so mojo trdovratno bolezen v debelem črevesu presenetljivo hitro ozdravili“. Po povzeju pošilja samo M. Wojacek München Paul Heysestrasse 5.

Posestvo z gostilno in s trgovino in lepo uspevajočo obrtjo, ki se da lahko v najem, se ceno in pod ugodnimi plačilnimi pogoji proda. Zamenja se tudi za malo hišo. 515 Pisma na upravo tega lista pod „55.000 K“.

Redka prilika!

Neobhodno potreben je v vsaki družini stroj za rezanje las, s katerim se lahko reže 3, 7, 10 mm dolgo; lepo ponikljan za K 4, finejši K 4-80, najfinejši K 7-80. - Prvo vrstni aparati za briti: št. 5406 K 1-40, št. 5410 K 2-80, št. 5411 K 4-20, št. 5413 K 5-49, št. 5414 K 8, št. 5415 K 12. Radi velike zaloge se dobi ceneje.

FOTOGRAFSKE APARATE 526

in vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi fotomanufaktura in drogerija „ADRIJA“

obl. konces. prodaja strupov v Ljubljani, Selenburgova ulica 5. Temnica za razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto. Zahtevajte cenike.

Mazilo za lase 470

varstv. znamka Netopir napravil g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolođvovski ul. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 in 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. Spričevala na razpolago.

453

PRIPOROČA SE UMETNA KNJIGOVZNICA IVAN JAKOPIČ, LJUBLJANA.

Samo v prvi gorenjski razpošiljalnici
Ivan Savnik
Kranj št. 175 (Gorenjsko).

Različne trpežne, moderne moške in ženske čevlje.

Pišite takoj po najnovejše vzorce za moške in ženske obleke ter bogato ilustrovani cenik zastojnik.



OVČJO VOLNO

vsake vrste, oprano in neoprano kupim po najvišji ceni!

Prevzameja vsako množino proti gotovini. - Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

J. GROBELNIK
LJUBLJANA, Mestni trg. 22.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI. PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK: PRIMARIJ. DR. FR. DERGANČ

Vojno posojilo je najbolj varno naložen denar!

508 **Čuvajte se peg!**

Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakoi alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh »Vladiceca balsamin«. Steklenica K 2-0. Rationell bals. milo K 1-20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez bolesti v 3 minutah edini z jamčeno neškodljivi »Sattymos«. Stekl. K 2-50.

Bujno polnost krasno oprsje

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek z jamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepčilo in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Amille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček »Vladiceca«. K 2-.

Nikako izpadanje las, nikake lus.ame!

Poarine lasna mast

oživlja in krepi lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh z jamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in pošilja edino ord. kosmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.
(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

Mestna hranilnica ljubljanska
Ljubljana, Prešernova ulica šte 3.
Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 . K 700,000.000.—
Vlog „ 43,500.000.—
Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo **c. kr. deželne vlade.** 463

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

DRAGOTIN HRIBAR
457 TISKARNA IN KNJIGOVZNICA
LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 9.

Izvršuje vsakoršna v njeno stroko spadajoča naročila ukusno in po najzmernejših cenah; nadalje priporoča svojo zalogo vseh s 1. avgustom 1914 pri sodiščih vpeljanih obrazcev za civilno-pravno postopanje v slov. in nemškem jeziku, kakor tudi vse obrazce za obč. urade, cestne odbore, gg. odvetnike, c. kr. notarje itd.

Velika svota denarja 491

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. Brezplačna pojasnila pošilja Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

500
Odlikovano na razstavi v Radovljici leta 1914 s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri Gabrijelu Eržen, Zapuže pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

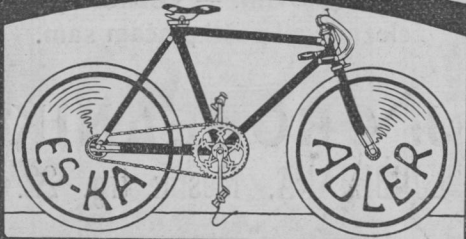


posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri Gabrijelu Eržen, Zapuže pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Cene zmerne. Za pristnost jamčim.

**Potniki**

za Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorsko itd. proti proviziji se sprejmejo pri podjetju Tolstovrške slatine za novi Silva vreclec pošta Guštajn, Koroško.

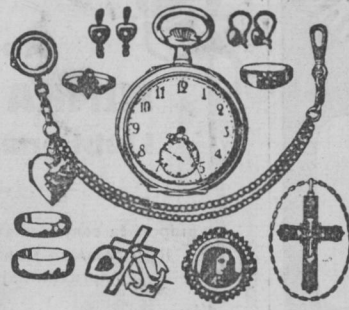
GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

IKO H. Suttner

**Lepa darila**

so traje spomin na darovalca, toda le takrat, če izberete reči, ki so trajno uporabne in obdrže vedno svojo lepoto. Bogato ilustrovani cenik svetovne tvrdke H. Suttner, v Ljubljani, št. 5 vsebuje več tisoč lepih vedno uporabljivih daril, katerih navajamo tukaj le nekoliko:

Za birmo:

| | | |
|---------|--|---------|
| Št. 410 | Nikelnasta Roskopf ura | K 4-10 |
| | Nikelnasta verižica | K 1-— |
| Št. 719 | Srebrna rem. ura | K 7-80 |
| | Srebrna verižica | K 2-20 |
| Št. 523 | Srebrna Roskopf ura, dvojni pokrov | K 12-80 |
| Št. 865 | Srebrna oklopna verižica 30 gramov težka | K 4-40 |

Za poroko:

| | | |
|----------|--|---------|
| Št. 2509 | 12 kom. srebrnega dessert orodja v etuiju | K 19-— |
| Št. 478 | Namizni nastavek, 47 cm visok | K 33-50 |
| Št. 1315 | Salonska ura, zelo lepa, udarja pol in eno uro | K 12-50 |
| Št. 2296 | Servis za liker, srebrn zelo lep, 25 cm visok | K 37-— |

Za krst:

| | | |
|-------------------------|--|---------|
| Št. 1202 ^{1/2} | trideln. orodje v etuiju | K 9-70 |
| Št. 1202 | Pravo srebrno orodje v etuiju | K 15-— |
| Št. 49 | Srebrno pozlačeni obesek za krst | K 5-60 |
| Št. 563 | Srebrna zavratna verižica | K 2-— |
| | 14 karat. zlata | K 16-80 |

Za god:

| | | |
|----------|--|--------|
| Št. 2294 | Pravi srebrni servijetni obroček masiven | K 6-75 |
| Št. 189 | 14 karat. zlat prstan z lepim kamnom | K 7-80 |
| Št. 189 | Novo zlato, prstan z lepim kamnom | K 3-80 |
| Št. 470 | Double zlati obesek, srček | K 1-20 |

Za gospode:

| | | |
|---------|--|---------|
| Št. 788 | Srebrna tula ura, dvojni pokrov | K 19-80 |
| Št. 859 | 14 karat. zlata verižica, zelo fino izdelana | K 32-— |
| Št. 793 | 14 karat. zlata ura, fino kolesje | K 44-— |
| Št. 795 | 14 karat. zlata ura, dvojni pokrov | K 65-— |

Za dame:

| | | |
|----------|--|---------|
| Št. 562 | Zavratna verižica, srebrna | K 1-80 |
| | 14 kar. zlato | K 13-50 |
| Št. 886 | 150 cm dolga 14 karat. zlata damska verižica | K 58-— |
| Št. 804 | Srebrna damen ura, 6 kamnov | K 9-50 |
| Št. 1548 | Srebrna tula raztezna zapetnica z uro | K 25-— |

Velika izbira raznovrstnih daril v bogato ilustrovanem ceniku, katerega zahtevajte zastonj in poštne prosto.

Razpošilja se po povzetju ali pa če se denar v naprej pošlje. — Neugajajoče stvari zamenjam ali pa pošljem denar nazaj. — **Bogato ilustrovani cenik** zahtevajte zastonj od svetovne razpošiljalnice

Lastna tovarna ur v Švici.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Tvrdka nima nobene podružnice.

Največja specialna trgovina za dobre ure.

Lastna znamka „IKO“ svetovno-znana.

J. KETTE

specijalna modna in športna priporočila:

**LJUBLJANA**

Franca Jožefa cesta števil. 3.

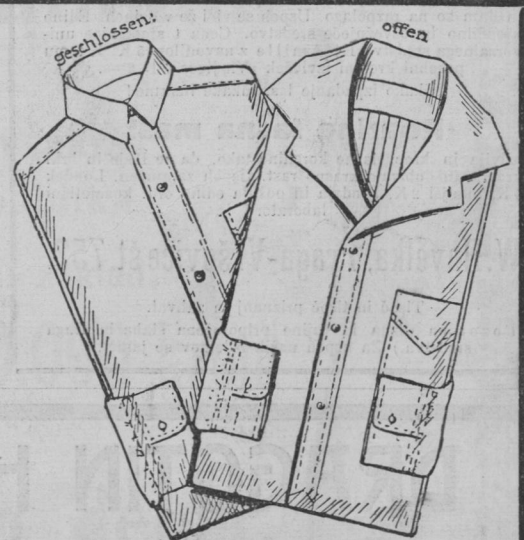
trgovina za gospode in dečke

klobuke
slamnike
čepice
kravate
žepne robce
nogavice

srajce
spodnje hlače
naramnice
palice
dežnike
i. t. d.

Za vojake:

nepremočljive dežne plašče, spalne vreče, nahrbtnike in vso drugo opremo.



Naročnina za list »Tedenske Slike«; za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2-50, 1/2 leta K 5-— celo leto K 10-—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3-50, 1/2 leta K 7-— celo leto K 14-—; za ostalo inozemstvo, celo leto fr. 16-80. Za Ameriko letno 3-25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celoletno 8 kron. Posamezne števil. 20 vin. Uredništvo in upravnništvo: Francišškanska ulica št. 10, I. nadstropje.